

Mördarsniglar i trädgården

Den spanska skogssnigeln kommer ursprungligen från Spanien. Där utgör den inget problem. Varför vet ingen riktigt, men troligen är det det torra klimatet och kanske någon okänd naturlig fiende som håller populationen i schack.

Namnet mördarsnigel dök upp i tidningarna på 80-talet och har sen dess cementerats i folkmun. "Mördar" syftar på att snigeln dels äter det mesta i din trädgård och att den äter andra sniglar och döda artfränder.

Sniglarna blir aktiva på våren då temperaturen är cirka fyra grader. De lite större sniglarna som övervintrat börjar fortplanta sig redan efter ett par veckor. Snigeläggen är cirka 3,5 millimeter stora och är genomskinliga eller gråvita. Du kan hitta ägg öppet på jorden, i löv eller i komposten. De ligger i klumpar om 20-30 stycken. Från ägg till kläckt snigel tar det fyra veckor. Efter ytterligare en månad är mördarsnigeln könsmogen. När snigeln kläcks är den cirka en centimeter. Vid könsmogen ålder har de vuxit till cirka 6 centimeter.

En torr sommar innebär att färre ägg och sniglar överlever. En fuktig sommar betyder fler sniglar. Kombinationen mild vinter och fuktig sommar är optimala förhållanden för en snigelinvasion.

Bekämpningsmetoder

Det veckar finnas lika många sätt att försöka bli av med mördarsnigeln som det finns drabbade trädgårdsmänniskor.

1. Omedelbara åtgärder: Så skyddar du dina odlingar

Vid första upptäckt- samla in och döda: Så fort du konstaterat mördarsniglar i din trädgård måste du börja samla in och döda dem. Att vänta gör bara problemet värre. Enklast är att iförd trädgårdshandskar plocka upp mördarsnigeln och klippa huvudet av den. Det här är arbetsamt, men du måste göras det regelbundet under en längre tid. En enda snigel kan under en säsong lägga 400 nya ägg. Därför är det förstås viktigt att minska snigelns chans att multiplicera i antal. Trägen vinner, och håller du ut ser du snart färre sniglar. Eftersom mördarsniglarna är rörliga och kan förflytta sig längre sträckor är det en bra ide att samordna insamlandet och dödandet med dina grannar. Bästa tiden att

hitta sniglarna är på kvällen eller tidigt på morgonen. Sniglarna är nattaktiva. Skaffa en ficklampa om det behövs.

Bygg fällor: Beprövade metoder för att locka fram mördarsniglarna är ruten frukt, blötlagda katt- eller hundpellets och andra döda sniglar (!). Du kan också skapa gömslen för mördarsniglarna som du vittjar. Läg ut brädbitar, masonitskivor, plastsäckar som sniglarna kan gömma sig under på dagarna. Vittja fällorna ofta (varje dag). En populär metod är att gillra ölfällor. Sniglarna dras av någon anledning till jästlukten i ölen. Fällorna kan vara ganska enkla. Gräv ner en skål eller en ituklippt petflaska och fyll den med öl. Sniglarna trillar ner i ölen och drunknar. Du kan också göra din egen jästblanding. Det blir billigare än att köpa öl.

Vattna på morgonen: Trots att det är traditionell trädgårdsvisdom att vattna på kvällen, så är det en dålig ide om du har mördarsniglar. Sniglarna gillar ju fukt och att blöta ner trädgården varje kväll ger dem bara än mer anledning att älska din trädgård. Istället ska du vattna på morgonen. Bäst är att vattna direkt vid plantorna och inte över stora ytor. Droppbevattning är en idealisk lösning men ofta en kostsam och omständlig metod.

Tillfälliga barriärer: För att skydda särskilda plantor eller odlingar kan du lägga ut strängar av kalk. Sniglarna tycker inte om kalken, och korsar inte. Strö ut en cirka decimeter bred kalksträng. Tyvärr förstör regn och fukt kalkbarriärerna, så du måste underhålla dem om de ska vara effektiva. Läs mer i kapitel 3, Effektiva bekämpningsmetoder.

2. Inom en vecka: Förstöra mördarsnigelns boplatser

Om du plockat sniglar, byggt fällor och lagt ut barriärer är du på god väg med din snigelbekämpning. Förhoppningsvis ser du nu färre sniglar i din trädgård.

Undan med skräpet: Du måste nu städa din trädgård. Gör dig av med löv- och skräphögarna. Elda upp de där gamla plankorna eller kör dem till tippet. Plocka undan tegelpannor som ligger direkt på marken och ta bort annat som mördarsniglarna kan tänkas gömma sig i och under. Att få snyggt i trädgården kanske är lite arbetsamt, men slutresultatet blir ju en finare plätt och färre mördarsniglar.

Skaffa slutet varmkompost: Tyvärr är en öppen kompost en utmärkt miljö för sniglarna att lägga ägg. Lösningen är att skaffa en tät varmkompost med lock.

Sluta täckodla: Om du har en täckodling bör du tyvärr överväga att sluta med det. Åtminstone till du fått mördarsniglarna under kontroll. Sniglarna trivs nämligen utmärkt i fukten under plasten, tidningarna eller gräset.

Plocka fallfrukten: Har du fruktträd ska du plocka bort fallfrukten, som mördarsniglarna annars gärna drar sig till.

Kratta jorden: Du bör också kratta jorden i ditt land med en fin kratta, så att det inte finns några ”håligheter” för sniglarna att gömma sig i.

3. Inom en månad: Permanent skydd mot mördarsnigeln

Om du genomfört steg ett och två har du vid det här laget en snyggare trädgård med färre sniglar. Tyvärr kan ju sniglarna fortsätta att komma in i din trädgård utifrån. Det tredje steget handlar därför om att installera permanent skydd mot mördarsniglarna. Det finns två effektiva snigelbarriärer. Elstängsel och snigelstaket. Båda har sina för- och nackdelar.

Snigelstaketet: Ett snigelstaket är ett cirka 20 centimeter högt metallstängsel som sniglarna inte kan krypa över. Det speciella med stängslet är att ovasidan är böjd i en skarp vinkel som gör att sniglarna tvingas krypa upp-och-ner om de ska ta sig över. Eftersom mördarsnigeln inte klarar det, så de stannar på rätt sida av staketet.

Elstängsel: Elstängsel är en effektiv metod för att hålla mördarsniglarna borta. Det finns färdiga elstängsel att köpa. Är du händig kan du följa gör-det-själv-beskrivningar på internet.

Att göra när inhägnaden är på plats: När du bestämt dig för elstängsel eller snigelstängsel (en del väljer båda) och monterat upp det har du kommit långt i ditt snigelbekämpande. Du har nu en permanent barriär. Tyvärr måste du fortsätta att leta och plocka mördarsniglar tills du är säker på att ingen finns kvar innanför inhägnaden. Dessutom finns det ju tyvärr alltid en möjlighet att nya mördarsniglar på något sätt tar sig över inhägnaden. Kanske via högt gräs, en gren eller med nya plantor från plantskolan. Kontentan är att även när inhägnaden är på plats måste du hålla utkik efter mördarsniglarna så att inga nya dyker upp.

4. Hösten: Hindra mördarsnigeln från att övervintra

Du kan försvåra övervintringen för mördarsniglarna genom att skjuta upp höstbruket så långt som möjligt. Sniglarna gillar ju nämligen håligheter att gömma sig i, och när du höstgräver i landet lämnar du just sådana håligheter. Ju längre du väntar med grävandet, desto färre sniglar överlever i kylan och kan övervintra. Kan du vänta till efter mitten av oktober är det bra. Du kan också, om du vill, sprida ut snigelgift med järnfosfat under hösten för att minska antalet övervintrande mördarsniglar. Det finns bara ett tillåtet snigelgift i Sverige. Det består av blå korn med den aktiva substansen järnfosfat. Kornen är preparerade med smak och doftämnen som mördarsniglarna gillar. Efter att sniglarna ätit järnfosfaten slutar de att äta och dör av svält inom några dagar. I Sverige säljs giftet som "Snigel effekt", "Snigelfritt" och liknande. Du använder giftet genom att strö ut kornen på ytor du vill skydda. Det går åt en hel del korn. Regn löser upp kornen, så om det kommit ett skyfall kan du bli tvungen att sprida ut nytt gift.

5. Våren: Den effektivaste bekämpningstiden

Sniglarna blir aktiva så snart temperaturen stigit till 4-10 grader, vilket brukar vara runt mars och april månad, beroende på var i landet du är. Det bästa är att ge sig på sniglarna innan de hinner börja lägga ägg, vilket är några veckor efter att de blivit aktiva. Inför våren kan du göra tre saker.

- Se till att dina barriärer fungerar.

- Hålla efter och döda nya sniglar som eventuellt tagit sig in i din trädgård.
- Eventuellt sprida ut snigelgift med järnfosfat på de ytor du vill skydda. Tänk dock på att giftet slår lika hårt mot alla snigelarter, också de som inte gör någon skada.

Naturliga fiender

Mördarsnigeln har få naturliga fiender i Sverige. De effektiva fiender som nämns är myskankan och eventuellt igelkotten. Några andra insekter och djur kan också i mindre skala ge sig på mördarsnigeln.

Myskanka (*Cairina momelanotus*) kan köpas och ibland hyras. Ankorna söker aktivt upp sniglar och äter upp dem.

Tyvärr finns det både positiva och negativa rapporter om myskankornas aptit för just mördarsniglar. Det tycks variera från individ till individ samt storleken på sniglarna. Du bör också vara medveten om att myskankor kan ge sig på dina odlingar, att de ger ifrån sig rikligt med spillning och kan flyga. Det sistnämnda innebär att du behöver någon slags inhägnad.

På plussidan finns trivsselfaktorn av att ha ankor i trädgården samt att de lägger ägg.

Miljö- och byggförvaltningen
Sofia Nyberg

